

**Υποκείμενο – Ρήμα – Αντικείμενο – Κατηγορούμενο –
Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα**

1. Να υπογραμμίσετε το υποκείμενο των ρημάτων στις παρακάτω προτάσεις.

- α) Το αυτοκίνητο ξέφυγε από την πορεία του.
- β) Αργά τη νύχτα οι αστυνομικοί συνέλαβαν το ληστή.
- γ) Κάποιοι περπατούσαν στην πλατεία, ενώ άλλοι κάθονταν στα παγκάκια.
- δ) Ποιος έσπασε το τζάμι; Εσύ το έκανες;
- ε) Τρία χρόνια περίμενε η Έλλη την προαγωγή της.
- στ) Απαγορεύεται η χρήση του κινητού τηλεφώνου στο αεροπλάνο.

2. Να χαρακτηρίσετε τα ρήματα των παρακάτω ρημάτων ως μεταβατικά ή αμετάβατα.

- α) Οι αγρότες θερίζουν τα χωράφια τον Ιούνιο. (μεταβατικό)
- β) Η Μαρία γυμνάζεται στο γυμναστήριο όλη τη μέρα. (.....)
- γ) Ο τσοπάνης έβασκε τα πρόβατα. (.....)
- δ) Το μωρό ξύπνησε κλαίγοντας. (.....}
- ε) Μόλις χτύπησε το κουδούνι, το σχολείο άδειασε. (.....-.....|
- στ) Πάντα επεδίωκε το συμφέρον μας. (.....)
- ζ) Μην αφήνεις το άγχος να σε κυριεύει. (.....-.....)

3. Να υπογραμμίσετε τα κατηγορούμενα στις παρακάτω προτάσεις.

- α) Ο Αλέξανδρος ονομάστηκε μέγας.
- β) Πόσες μέρες ήσουν άρρωστος;
- γ) Η κυρία Νίτσα, η μητέρα του Λευτέρη, είναι φαρμακοποιός και πολύ καλή φίλη της μαμάς μου.
- δ) Θεωρείται ύποπτος για το φόνο.
- ε) Ο Νίκος φαίνεται ενθουσιασμένος με την καινούρια του δουλειά.
- στ) Οι συμμαθητές του τον εξέλεξαν αρχηγό της τάξης.
- ζ) Ο Αριστείδης έγινε πατέρας σε μεγάλη ηλικία.

4. Να αναγνωρίσετε το συντακτικό ρόλο (υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο) των υπογραμμισμένων λέξεων στις παρακάτω προτάσεις.

- α) Εσείς είστε ο υπεύθυνος του τμήματος; (υποκείμενο)
- β) Δυναμώνεις λίγο την ένταση της μουσικής;
- γ) Αυτός ο άντρας μου φαίνεται γνωστός.
- δ) Έχει περισσέψει πολύ φαγητό, αν θες να φας.
- ε) Τελικά οι συμβουλές του αποδείχτηκαν χρήσιμες.
- στ) Δε λέει ποτέ τι σκέφτεται· κρατάει κρυφές τις σκέψεις του.
- ζ) Έντρομη η μητέρα κάλεσε την αστυνομία.

5. Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσεις στα κενά Α για το άμεσο αντικείμενο και Ε για το έμμεσο αντικείμενο των ρημάτων:

- Η τροχαία του [...] αφαίρεσε το δίπλωμα [...] οδήγησης.
- Η αδερφή μου μου [...] φανέρωσε ένα μυστικό της [...].
- Δεν του [...] κοινοποίησαν την αλλαγή [...] του προγράμματος.
- Το ταμείο δεν μας [...] πλήρωσε τη σύνταξη [...] εγκαίρως.
- Ο προπονητής διδάσκει τους παίχτες του [...] το αμυντικό σύστημα [...].
- Η κακή συμπεριφορά προξενεί στα παιδιά [...] ψυχικά τραύματα [...].
- Δε μου [...] απάντησες τι πιστεύεις [...].
- Τα Χριστούγεννα οι γονείς χαρίζουν δώρα [...] στα παιδιά τους [...].
- Φέτος φύτεψα το χωράφι μου [...] καλαμπόκι [...].